

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 20 maart 2023
(OR. en)

6525/1/23
REV 1

CO EUR-PREP 10
POLGEN 16
ECOFIN 157
SOC 118
EMPL 77
EDUC 57
COMPET 117
MI 121
ENV 146
ENER 81

NOTA

---

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Betreft: Europees Semester 2023
- Syntheseverslag

Voor de delegaties gaat hierbij het syntheseverslag van het voorzitterschap over de conclusies van de Raad over de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2023, het waarschuwingsmechanismeverslag, het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid, en de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone. Ook daarmee verband houdende besprekingen in verschillende Raadsformaties over de eerste fase van het Europees Semester 2023 komen in het document aan bod.

Achtergrond

De Commissie nam op 22 november 2022 het "najaarspakket" voor het Europees Semester 2023 aan, met daarin:

- de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2023¹, zijnde een uiteenzetting van de strategie voor het economisch en het werkgelegenheidsbeleid van de EU, in lijn met de vier dimensies van concurrerende duurzaamheid;
- het waarschuwingsmechanismeverslag 2023², met de aanbeveling zeventien lidstaten in 2023 aan een diepgaande evaluatie te onderwerpen, ter vaststelling en beoordeling van de ernst van mogelijke macro-economische onevenwichtigheden;
- het voorstel voor een gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid³, zijnde een analyse van de situatie op sociaal en werkgelegenheidsgebied, met aandacht voor de successen en de werkpunten;
- de aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone (aanbeveling voor de eurozone)⁴, voor de periode 2023-2024, waarin de lidstaten wordt aanbevolen om zowel individueel, onder meer via uitvoering van hun herstel- en veerkrachtplannen, als collectief binnen de Eurogroep actie te ondernemen.

In de jaarlijkse duurzamegroei-analyse worden voor de 12 tot 18 maanden volgend op de publicatie ervan de prioriteiten van het economisch en het werkgelegenheidsbeleid voor de EU uiteengezet. Het economische perspectief in de jaarlijkse duurzamegroei-analyse is gebaseerd op de economische najaarsprognose van de Commissie van november 2022. Deze laat zien dat de economie van de EU in 2022 na een sterk eerste halfjaar in een veel lastiger fase was aanbeland.

---

¹ Doc. 15184/22.

² Doc. 15189/22.

³ Doc. 15076/22.

⁴ Doc. 15180/22.

Ondanks de economische schok als gevolg van de Russische agressie tegen Oekraïne bleef het bbp in de EU in de eerste helft van 2022 krachtig groeien en ook in het derde kwartaal bleef de groei positief. De arbeidsmarkten bleken bijzonder veerkrachtig en de werkloosheid was laag als nooit tevoren en de werkgelegenheid nooit eerder zo hoog.

De jaarlijkse duurzamegroei-analyse bevat een economische beleidsagenda om op korte termijn de negatieve gevolgen van de energieschokken op te vangen en op middellange termijn de inspanningen ter ondersteuning van duurzame en inclusieve groei en ter vergroting van de veerkracht vol te houden, met behoud van de flexibiliteit om nieuwe uitdagingen aan te pakken.

Op 17 januari 2023 heeft de Raad Ecofin **conclusies over de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2023**⁵ goedgekeurd. De ministers onderkenden dat de economie en de samenleving van de EU geconfronteerd worden met tal van economische, sociale en geopolitieke uitdagingen als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne. Ook zagen zij dat historisch hoge energieprijzen, hoge inflatie, leveringstekorten, hogere schuldniveaus en stijgende financieringskosten grote gevolgen hadden voor veel huishoudens en bedrijven in de EU, die om snelle, gerichte en gecoördineerde beleidsmaatregelen op EU- en nationaal niveau vroegen.

De Raad was het er in grote lijnen over eens dat economische prioriteiten in de jaarlijkse duurzamegroei-analyse en de vier dimensies van concurrerende duurzaamheid – milieuduurzaamheid, productiviteit, billijkheid en macro-economische stabiliteit – de leidraad moeten blijven vormen voor de coördinatie van het economisch, het begrotings- en het werkgelegenheidsbeleid van de EU. Voorts werd erkend dat de economische, de begrotings- en de financiële stabiliteit moeten worden gewaarborgd en dat macro-economische onevenwichtigheden moeten worden aangepakt. Beleidsmaatregelen moeten billijke, inclusieve, veerkrachtige en duurzame groei ondersteunen. De maatregelen moeten ook bijdragen tot versnelling van de groene en de digitale transitie en versterking van de energiezekerheid, in overeenstemming met de klimaat- en milieudoelstellingen van de EU op de middellange en de lange termijn.

---

⁵ Doc. 5125/23.

Voor 2023 merkte de Raad op dat het Europees Semester en de uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen het kader moeten blijven vormen voor de beleidscoördinatie van de EU. Het voornemen van de Commissie om per lidstaat een holistisch overzicht te geven van de economische en sociale uitdagingen en tevens opkomende risico's nauwlettend te observeren, werd toegejuicht, en tegelijkertijd werd onderstreept dat voor het aanpakken van macro-economische onevenwichtigheden de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden gevolgd moet blijven worden. De Raad drong er evenwel op aan dat het Europees Semester in de eerste plaats gericht blijft op het economisch, het begrotings- en het werkgelegenheidsbeleid, met inbegrip van beleidsmaatregelen die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie, en dat overlappingen tussen de verschillende toezichtswerkstromen worden vermeden en complementariteit wordt gewaarborgd.

In zijn conclusies van 17 januari 2023 over het **waarschuwingsmechanismeverslag 2023**⁶ toonde de Raad Ecofin zich ingenomen met de analyse in dat verslag, daarmee de twaalfde jaarlijkse ronde van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden in de EU en binnen de eurozone inleidend.

De ministers namen kennis van het voornemen van de Commissie om diepgaande evaluaties uit te voeren voor de tien lidstaten die in 2022 met onevenwichtigheden of buitensporige onevenwichtigheden te kampen hadden, alsook voor zeven andere lidstaten met een bijzonder risico op nieuwe onevenwichtigheden.

De Raad onderstreepte dat dankzij het voorkomen en corrigeren van macro-economische onevenwichtigheden de lidstaten beter in staat zijn schokken op te vangen en de economische convergentie wordt bevorderd. Vermindering van alle onevenwichtigheden levert positieve overloopeffecten in de eurozone en de EU op.

---

⁶ Doc. 5124/23.

In de **ontwerpaanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone 2023**⁷ werd aanbevolen dat de lidstaten voor de periode 2023-2024 zowel afzonderlijk via uitvoering van hun herstel- en veerkrachtplan als collectief binnen de Eurogroep actie zouden ondernemen. De economieën van de eurozone moeten hoge overheidsinvesteringen blijven doen en particuliere investeringen aanmoedigen, aangezien die nodig zijn om de economische en sociale veerkracht te stimuleren en de groene en de digitale transitie te ondersteunen, onder meer voor grotere energie-efficiëntie en voor de transitie naar hernieuwbare energiebronnen. Zij moeten de programma's van het cohesiebeleid en de herstel- en veerkrachtplannen uitvoeren, waarbij erop wordt toegezien dat hervormingen en investeringen tijdig worden uitgevoerd, en voorts moeten zij ervoor zorgen dat actualiseringen van de plannen doelgericht zijn met oog voor de veranderende economische situatie zonder evenwel het algemene ambitieniveau van de plannen te verlagen.

Wat betreft de sociale aspecten van de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone⁸ werden de lidstaten aangemoedigd om in overeenstemming met de nationale praktijken en met inachtneming van de rol van de sociale partners loonontwikkelingen te ondersteunen die het verlies aan koopkracht van loontrekkers, met name van kleinverdieners, beperken, maar wel de middellangetermijnontwikkelingen op het gebied van productiviteit tot uiting brengen en de tweederonde-effecten op de inflatie beperken. Er moeten sociale steunregelingen worden uitgewerkt en, waar nodig, aangepast om kwetsbare huishoudens te helpen om te gaan met de energieschok en de groene en de digitale transitie, en zo het toegenomen armoederisico aan te pakken. De lidstaten van de eurozone moeten het actieve arbeidsmarktbeleid verder verbeteren en maatregelen treffen om het tekort aan vakmensen aan te pakken en hoogwaardige werkgelegenheid te bevorderen.

De aanbeveling zal worden aangenomen na goedkeuring door de Europese Raad op 23-24 maart 2023.

---

⁷ Doc. 5041/23.

⁸ Doc. 5278/23.

Op 13 maart 2023 heeft de Raad Epsco het **gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2023**⁹ aangenomen. Het biedt een jaaroverzicht van de belangrijkste ontwikkelingen op sociaal en werkgelegenheidsgebied in de Europese Unie en van recente beleidsmaatregelen in de lidstaten op basis van de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten.

Tijdens dezelfde zitting heeft de Raad **conclusies over de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2023 en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid**¹⁰ aangenomen, waarin de lidstaten worden opgeroepen de prioriteiten en bevindingen van beide documenten een plaats te geven in hun nationale hervormingsprogramma's en om ter verwezenlijking van de EU-kerndoelen en nationale streefcijfers voor 2030 meer werk van de uitvoering van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten te maken. De Raad heeft de lidstaten verzocht hun socialezekerheidsstelsels in ieders belang passender en houdbaarder te maken teneinde de economische en sociale veerkracht te vergroten, daarbij rekening houdend met de krimpende beroepsbevolking als gevolg van demografische veranderingen.

De lidstaten dienen de sociale partners, het maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden systematisch, tijdig en op zinvolle wijze te betrekken bij alle fasen van het Europees Semester en van de beleidscyclus, aangezien dit cruciaal is voor het welslagen van de coördinatie en uitvoering van het economisch, het werkgelegenheids- en het sociaal beleid.

De ministers hebben de Commissie aangespoord om in het kader van het Europees Semester de werkgelegenheids-, vaardigheden- en sociale aspecten van de groene en de digitale transitie te monitoren, en gaven aan te verwachten dat de nationale energie- en klimaatplannen zullen worden bijgewerkt.

---

⁹ Doc. 6059/23.

¹⁰ Doc. 6681/23.

Gedachtewisseling en oriënterend debat

Op 6 december 2022 heeft de Raad Ecofin een gedachtewisseling gehouden over drie onderdelen van het najaarspakket: de jaarlijkse duurzamegroei-analyse met daarin de prioriteiten van het economisch en het werkgelegenheidsbeleid voor de EU voor een periode van 12 tot 18 maanden; het waarschuwingmechanismeverslag waarmee de jaarlijkse ronde van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden werd ingeleid; en de aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone met daarin aanbevelingen aan de lidstaten van de eurozone over beleid dat van invloed is op het functioneren van de eurozone als geheel. De respectieve documenten zijn op 17 januari 2023 goedgekeurd door de Raad Ecofin.

Op 8 december 2022 heeft de Raad Epsco nadat de Commissie het najaarspakket had gepresenteerd, een oriënterend debat gehouden over het Europees Semester. De ministers betoonden zich in het algemeen tevreden met het pakket en vonden de daarin genoemde prioriteiten en uitdagingen relevant en terecht. Zij gaven aan dat er een balans moet worden gevonden tussen uitdagingen op middellange en lange termijn, terwijl kwetsbare groepen tijdelijk moeten worden ondersteund om de hogere kosten van levensonderhoud als gevolg van de hoge inflatie en de hoge energiekosten het hoofd te kunnen bieden. De ministers waren van mening dat om de kloof tussen arbeidstekorten en werkloosheid te dichten er werk moet worden gemaakt van opleiding en scholing, waaronder bij- en omscholing. Zij benadrukten het cruciale belang van sociale en werkgelegenheidsaspecten in het Europees Semester.

Tijdens de gedachtewisseling van de ministers van de Raad Epsco van 13 maart 2023 stonden concurrentievermogen en vaardigheden centraal. De ministers achtten concurrentievermogen onontbeerlijk op het pad naar duurzame economische veerkracht, welvaart en sociaal welzijn. Concurrentievermogen zal bovendien de groene en de digitale transitie vergemakkelijken door kansen voor ondernemingen en particulieren te creëren. De ministers waren van mening dat het toekomstige concurrentievermogen van de Europese economieën afhangt van de vaardigheden van de Europese werknemers, aangezien ontoereikende digitale vaardigheden de productiviteitsgroei kunnen belemmeren en de digitale kloof verbreden, wat tot ongelijkheid leidt. Vaardigheden spelen een centrale rol in de verwezenlijking van de EU-ambitie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en de kansen van het digitaal decennium te grijpen, zonder iemand aan zijn lot over te laten.

Tijdens de Raad Milieu van 16 maart 2023 benadrukten de ministers de noodzaak om de sociaal-economische voordelen van milieuduurzaamheid te blijven onderzoeken, ondanks de aanzienlijke economische, sociale en budgettaire uitdagingen die voortvloeien uit de Russische agressie tegen Oekraïne. De ministers bespraken horizontale economische aanjagers die kunnen bijdragen tot het versnellen van de transitie naar duurzame consumptie- en productiesystemen, het aanpakken van biodiversiteitsverlies en het bevorderen van economische groei. In dit verband benadrukten de ministers dat het aanpakken van de investeringskloof op milieugebied, het bevorderen van groene budgettering en de uitfasering van fossiele brandstoffen en andere schadelijke subsidies een cruciale rol kunnen spelen bij het faciliteren van duurzame systemische transitie. De ministers wezen er ook op dat het Europees Semester een transparant proces moet blijven en wezen in dit verband op het belang van kennis en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens als belangrijke aanjagers van de groene transitie.

***

Gezien de parlementaire dimensie van het Europees Semester heeft het voorzitterschap samen met het Europees Parlement de parlementaire week van het Europees Semester 2023¹¹ georganiseerd (27-28 februari 2023). Centraal onderwerp was de economische governance in de EU vanuit parlementair perspectief. Ook nam het voorzitterschap deel aan het gezamenlijke debat van het Europees Parlement over het Europees Semester (14 maart 2023).

---

¹¹ [Agenda - Europese parlementaire week 2023_14.02.pdf \(europa.eu\)](#)